

شورای همبستگی آزادی برای ایران
Freedom For Iran Solidarity Council

گزارش گفتگوی مقدماتی شورا با خانم منیره کاظمی

موضوع گفتگو: گفتگو مقدماتی شورا با خانم منیره کاظمی در جهت آشنایی

تاریخ جلسه: ۱۹ تیر ۱۴۰۴

میزبان جلسه: شورای همبستگی آزادی برای ایران

حاضرین:

- سیروس ارغوان، دبیر شورا
- کی پرویز ورجاوند، مسئول اداره امور همبستگی
- سرکار خانم منیره کاظمی

مقدمه و هدف جلسه

این جلسه با هدف آشنایی شورا با خانم منیره کاظمی برگزار شد تا از تجربیات ایشان در زمینه سازماندهی و فعالیت‌های مدنی و سیاسی استفاده شود. دبیر شورا بر تمایل به بهره‌گیری از دانش و تجربیات خانم کاظمی برای پیشبرد اهداف شورا تأکید کرد. در ابتدای جلسه، اشاره شد که پس از پایان گفتگو، صورت جلسه توسط هوش مصنوعی تهیه و برای حاضرین ارسال خواهد شد.

معرفی خانم منیره کاظمی و پیشینه فعالیت‌های ایشان

خانم کاظمی خود را فردی از «جنبش زنان» معرفی کرد که فعالیت‌های خود را از سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ آغاز کرده است. ایشان اشاره کرد که همواره با دلهره و ترس از آینده همراه بوده، با این وجود قلبش برای دموکراسی و برابری حقوقی می‌تپیده و همراه جنبش دموکراسی‌خواهی علیه دیکتاتوری شاه بوده است. پس از ترک وطن و اقامت در آلمان، فعالیت‌های سیاسی خود را در آنجا ادامه داد. در سال‌های اول اقامت در آلمان، به دانشگاه‌های نزدیک خود رفت‌وآمد داشته، کتاب می‌خریده و در بحث‌های گروه‌های سیاسی شرکت می‌کرده و همیشه استقلال فکری خود را حفظ کرده است.

نقطه عطف برای ایشان، شکل‌گیری «حرکت زنان خارج از کشور» به خصوص در آلمان بود. این زنان که پیش از انقلاب در سازمان‌های سیاسی فعالیت داشتند، پس از انقلاب به این نتیجه رسیده بودند که برای دستیابی به برابری حقوقی و حقوق زنان باید خودشان متشکل شوند. مهم‌ترین ویژگی این گروه، **نقد و انتقاد از خود و زیر سؤال بردن گذشته‌شان** بود که به ندرت در فضاهای سیاسی ایران پس از سال ۱۳۵۷ دیده شده است. این رویکرد خانم کاظمی را جذب کرد و ایشان از اوایل دهه ۱۹۹۰ به این فعالیت‌ها پیوست. فعالیت‌های این گروه‌ها شامل کنفرانس‌ها و سمینارهای سالانه بود که مهم‌ترین آن‌ها در آلمان برگزار می‌شد.

شورای همبستگی آزادی برای ایران Freedom For Iran Solidarity Council

و شرکت‌کنندگانی از کشورهای همسایه داشت. همچنین بنیاد پژوهش زنان که رویدادهای بین‌المللی برگزار می‌کرد و شرکت‌کنندگانی از کانادا، آمریکا، اروپا و حتی استرالیا و ایران داشت، بستری برای تبادل نظر فراهم می‌کرد. خانم کاظمی در سازماندهی این کنفرانس‌ها تجربه کسب کرده و در کمیته‌های برگزارکننده یا در حاشیه به عنوان یاری‌رسان فعالیت داشته و همیشه در جریان امور بوده است. این تجربیات به او در درک نحوه تشکیل و پویایی شبکه‌ها و محافل کمک کرده و اهمیت حفظ دینامیسم و سیالیت یک جمع زنده را به او آموخته است.

دلایل شکل‌گیری شورا و نقد اپوزیسیون

دبیر شورا، فعالیت سیاسی خود را با جنبش مهسا آغاز کرده است و پیش از آن همواره این سؤال برایش مطرح بوده که چرا جامعه هشتاد میلیونی ایران طی چهار سال نتوانسته با رژیم مقابله کند و اپوزیسیون چه نقاط ضعفی داشته است. به نظر ایشان، یکی از مشکلات اصلی، **فکر کردن و سؤال پرسیدن‌های بی‌عمل** است که بارها در فضای سیاسی ایران تکرار شده و به نتیجه نرسیده است. بر این اساس و پس از خیزش مهسا، تصمیم به تأسیس شورا گرفته شد تا فعالیت سیاسی عملی آغاز شود. شورا در کمپین «IRGC تروریست» و کمک به تجمع بروکسل نقش فعالی داشته است. ایده اصلی شورا **بر مشارکت همگانی** استوار است؛ به جای اینکه یک یا دو نفر ادعای رهبری کنند و در صورت شکست موجب ناامیدی مردم شوند، همه باید همکاری کنند.

نقد فعالیت‌های سیاسی بی‌عمل و اهمیت تولید فکر

خانم کاظمی در تأیید صحبت‌های دبیر شورا، به نکاتی کلیدی اشاره کرد:

- **شکاف بین حرف و عمل:** بسیاری از اوقات «حرف‌های خوب» زده می‌شود، اما در عمل افراد کنار می‌کشند یا دچار خطاهای فاحش می‌شوند که منجر به دل‌سردی، سرخوردگی و انزوا می‌شود.
- **لزوم تولید فکر:** جنبش دموکراسی‌خواهی ایران دچار ضعف در تولید فکر است. بسیاری از حرف‌ها «طوطی‌وار» تکرار می‌شوند و از تجربه یا تفکر عمیق برنمی‌آیند. این باعث می‌شود جنبش عمدتاً **واکنشی و احساسی** باشد و در مواجهه با حوادث، فقط شور و هیجان (شور حسینی) به خود بگیرد.
- **تشکیل شبکه‌های محلی:** پیشنهاد شد که به جای تمرکز صرف بر فضای مجازی، افراد به صورت قدم به قدم، حتی در مقیاس کوچک (سه تا پنج نفر)، در محله‌ها و شهرهای خود شبکه‌سازی و فعالیت‌های مشترک انجام دهند تا از فضای صرفاً بحث و حرف زدن فاصله بگیرند.

شورای همبستگی آزادی برای ایران
Freedom For Iran Solidarity Council

رویکرد شورا به همبستگی و اصول فعالیت

کی پرویز ورجاوند ضمن تأیید صحبت‌های خانم کاظمی، به تلاش‌های گروه‌های مختلف برای ایجاد همبستگی (مانند گروه شهجا، نهاد مردمی، اس او اس ایران و گروه‌های دیاسپورای خانم نازنین افشین جم) اشاره کرد. او معتقد است که بسیاری از ایده‌ها «کپی» شده هستند و از دل جمع برنمی‌آیند. تولیدات شورا، رویکردی نو و جدید دارد که هضم آن برای جامعه ایرانی دشوار است؛ ویدیوی «به سوی آینده» با وجود ابراز علاقه اولیه بسیاری افراد، غیرممکن تلقی شده و از آن استقبال نشد. این مسئله ناشی از **ترس عجیب و غریب ایرانیان از تشکیلات منظم** است.

شورا با درک این چالش، افراد و گروه‌ها را به صورت انفرادی دعوت به گفتگو می‌کند. «اداره امور همبستگی جوامع و افراد» شورا، بر اساس **هفت ماده پیمان‌نامه همبستگی** فعالیت می‌کند که صرفاً برای ایجاد یک گفتمان مشترک و همبستگی است، نه تحمیل ایدئولوژی سیاسی خاص. این هفت ماده عبارتند از:

- **گفتمان:** ایجاد فضایی برای گفتگو برای نجات کشور، دموکراسی‌خواهی، تحقق آزادی و جلوگیری از دیکتاتوری آینده.
- **حقوق انسانی:** به رسمیت شناختن حداقل حقوق انسانی.
- **یکپارچگی سرزمینی:** اعتقاد به یکپارچگی سرزمین ایران.
- **احترام به نظر مخالف:** پذیرش و احترام به دیدگاه‌های متفاوت برای رشد، نه دشمنی.
- **شفافیت:** پاسخگویی و شفافیت در کار برای ایجاد اعتماد.
- **نقدپذیری:** پذیرش نقد بدون عصبانیت.
- **همبستگی:** ایجاد همبستگی بر پایه اعتماد و برای نجات ایران.

شورا به دنبال رهبری یگانه نیست، بلکه بستری برای همکاری افراد و جوامع است. قوانین شورا به گونه‌ای تدوین شده که همه، از بالا تا پایین، پاسخگو باشند، اما کسی قدرت بیشتری نداشته باشد. طرح‌ها قابل ویرایش و نقد هستند و شورا آزادی نقد را برای رسیدن به یک طرح جامع و حمایت متقابل فراهم می‌کند.

ملاحظات در سازماندهی و اهمیت خرد جمعی

خانم کاظمی اشاره کرد که باید **سیستم‌محور بود نه شخص‌محور** و بر **خرد جمعی** تأکید کرد؛ یعنی تأثیرگذاری افکار و نظرات، نه ویژگی‌های ظاهری افراد.

دبیر شورا ضمن موافقت، بیان کرد که ایده کلی شورا بر مبنای خرد جمعی استوار است و هدف آن ایجاد «پلتفرم سیاسی» یا «سکوی فعالیت سیاسی» است. این پلتفرم به گروه‌های سیاسی یک چارچوب قاعده‌مند می‌دهد تا توان عملیاتی‌شان هدر نرود و به جای رقابت، هم‌راستا با هم فعالیت کنند. این امر به جامعه

شورای همبستگی آزادی برای ایران Freedom For Iran Solidarity Council

داخل ایران نشان می‌دهد که یک گروه بزرگ و متحد در حال شکل‌گیری است که مورد حمایت مردم خواهد بود. این سکو به افراد با دانش و توان تحلیل‌گری بالا که توسط رسانه‌ها معرفی نمی‌شوند، فرصت ظهور می‌دهد.

چالش‌های همبستگی و تجربه شورا

خانم کاظمی سؤال کرد که شورا چگونه گروه‌ها را به یکدیگر وصل می‌کند و تعریف شورا از خود به عنوان یک حلقه چیست؟ دبیر شورا توضیح داد که یکی از دلایل عدم همکاری گروه‌ها، تمایل به **برتری‌جویی، زیرگروه قرار دادن دیگران یا تحمیل ایدئولوژی سیاسی خود** بوده است. گروه‌ها از دست دادن اعتبار سیاسی یا ثبت فعالیت‌هایشان به نام دیگری می‌ترسند. او افزود که هفت بند همبستگی شورا، اصول اولیه‌ای است که **تقریباً ۹۹ درصد گروه‌های سیاسی به آن اعتقاد دارند**. شورا خود را در موقعیت بالادستی قرار نمی‌دهد، بلکه نقش «واسطه» یا «حلقه» را ایفا می‌کند تا گروه‌ها «در کنار هم» قرار بگیرند و با دیگر گروه‌ها (نه با شورا) اعلام همبستگی کنند و این تعهد را کتبی بپذیرند. این شفافیت، مردم را وادار می‌کند از گروه‌ها پاسخ بخواهند و جوی ایجاد می‌کند که به تحول فکری منجر شود. شورا آماده است تا پیمان‌نامه خود را برای اصلاحات فنی و حقوقی مورد نقد قرار دهد.

دبیر شورا اذعان داشت که شورا هنوز در جذب گروه‌ها موفقیت کامل کسب نکرده است، اما پیشرفت قابل توجهی در نگرش گروه‌ها مشاهده می‌شود: در سال ۱۴۰۱ گروه‌ها به تندی مخالفت می‌کردند، اما اکنون ایده شورا را «خوب» می‌دانند و برای فکر کردن زمان می‌خواهند. این روند گام به گام، راهی برای اقناع گروه‌ها به نیاز به چنین سکویی است.

مخاطب هدف شورا و رویکرد سیستم‌محور

خانم کاظمی بر اهمیت هدف قرار دادن **همه اقشار**، نه فقط «افراد مؤثر» یا «چهره‌های شناخته‌شده» تأکید کرد و از مثال گروه‌های «علیه اعدام» جوان و سازمان‌یافته به عنوان نمونه‌ای موفق یاد کرد. او به آسیب‌شناسی‌هایی اشاره کرد که تمرکز بر چهره‌ها را در کنفرانس‌هایی مانند «جرج‌تاون» ناکارآمد دانسته‌اند. دبیر شورا کاملاً با این دیدگاه موافق بود و اعلام کرد که شورا فعلاً در فضاهای مجازی به دنبال افراد گمنام و با تفکر مستقل است تا همه را در تصمیمات سیاسی آینده مشارکت دهد. شورا یک «کانال رأی‌گیری» بسته برای افراد عادی دارد که بیانیه‌های شورا را بررسی و بازخورد می‌دهند.

سیروس ارغوان ادامه داد، **سیستم‌محور بودن به جای شخص‌محور بودن** برای شورا بسیار حیاتی است، چرا که تکیه بر یک فرد، با هر فروپاشی آن فرد، باعث ناامیدی می‌شود. شورا معتقد است هرکس باید سهم خود را از اعتبار سیاسی بر اساس میزان تأثیر فکری و نه شهرت یا ظاهر، برداشت کند. به همین دلیل، شورا با ایده

شورای همبستگی آزادی برای ایران Freedom For Iran Solidarity Council

«من وکالت می‌دهم» موافق نبود، هرچند که برای ایجاد بلوغ سیاسی در جامعه، به آن واکنش نشان نداد. شورا وظیفه خود می‌داند که افراد «مدعی» را به انجام کار در چارچوب شفاف و مسئولیت‌پذیر دعوت کند و در صورت اشتباه، از مخفی کاری که مهمترین دلیل بی اعتمادی عمومی است دوری کند.

برنامه‌های آینده و فلسفه بنیادی شورا

شورا در حال راه‌اندازی رسانه جدیدی به نام «ندا نیوز» و وبسایت آن است تا افراد بیشتری از طیف گسترده‌تری را مخاطب قرار دهد و ایده همبستگی را شرح دهد. از همه افراد خواسته می‌شود که هرچند کوچک، بخشی از کار را بر عهده بگیرند.

خانم کاظمی پیشنهاد داد که برای شروع، باید به **واکاوی واقعه ۲۲ اکتبر برلین** پرداخت؛ اینکه چه شد آن همبستگی عظیم شکل گرفت و چرا از هم پاشید. او تأکید کرد که در آن زمان، نگاه بر «ایران» و «محتوا» (دموکراسی، سکولاریته، برابری حقوقی، آزادی) متمرکز بود، نه اشکال حکومتی. دبیر شورا ضمن موافقت با تحلیل‌های ریشه‌ای گذشته (که به نظر او اکنون کامل شده)، تأکید کرد که شورا اکنون به دنبال **راه‌حل‌های عملیاتی و گام به گام** برای بازسازی دست‌های یکدیگر است، نه صرفاً بازنگری هیجانی.

ریشه‌های ناکارآمدی و نقش مسئولیت‌پذیری فردی

دبیر شورا به آسیب‌های ناشی از **نابودی علوم انسانی** در ایران توسط جمهوری اسلامی (به ویژه در دوران احمدی‌نژاد) اشاره کرد که منجر به تضعیف توان تحلیل، تجزیه و درک فلسفی نسل جدید شده است. این ضعف در علوم انسانی، مانع شکل‌گیری خرد جمعی مؤثر در زمان بحران می‌شود. خانم کاظمی نیز به **هوشمندی اتاق فکر جمهوری اسلامی** در شناخت روان ایرانی و بازی گرفتن مردم اشاره کرد و همچنین «ناهوشمندی» خود ایرانیان را در این زمینه مؤثر دانست.

دبیر شورا، ریشه تفکر ایرانی مبنی بر اتکا به «یک فرد» برای نجات را در **تاریخ چند هزار ساله ایران** جستجو کرد و آن را در جامعه امروز محکوم به شکست دانست. خانم کاظمی این را به **تفکر شیعه و انتظار «امام زمان»** و در نتیجه «تنبلی» یا «آسوده‌طلبی» و «**عدم پذیرش مسئولیت**» شخصی و اجتماعی ارتباط داد.

نتیجه‌گیری دبیر شورا: دبیر شورا اعلام کرد که شورا بر پایه همین تحلیل‌ها تأسیس شده است: **مسئول کردن افراد مدعی و تغییر رویکرد از «چه کنیم؟» به «تو چکار می‌توانی بکنی؟»**. خانم کاظمی نیز در این راستا به مفهوم «حق و مسئولیت» در ادبیات آلمانی اشاره کرد.

شورای همبستگی آزادی برای ایران
Freedom For Iran Solidarity Council

پایان جلسه و تعهد به همکاری آتی

سیروس ارغوان از همراهی خانم کاظمی، کی پرویز ورجاوند و دکتر بابک قدردانی کرد و از خانم کاظمی برای حضور در جلسات عملیاتی آینده و رادیو/اسپیس‌های شورا دعوت به همکاری نمود. او تأکید کرد که شورا به ترویج مسئولیت‌پذیری در مردم ادامه خواهد داد، چرا که آینده کشور به دست نسل جوان رقم خواهد خورد و باید از آنها حمایت کرد بدون اینکه جانشان به خطر انداخته شود (برخلاف تحریک دانش‌آموزان به اعتراض). خانم کاظمی نیز آمادگی خود را برای همکاری و هر کمکی در راه آزادی و نجات ایران ابراز داشت و جلسه به پایان رسید.

چکیده‌ی تحلیلی

گفتگوی مقدماتی شورا با خانم منیره کاظمی، مروری عمیق بر چالش‌های دیرینه فعالیت‌های سیاسی اپوزیسیون ایران و رویکرد شورا برای فائق آمدن بر آن‌ها ارائه می‌دهد. محور اصلی بحث، **شکاف عمیق میان گفتار و عمل** در میان فعالان سیاسی و لزوم **تولید فکر مستقل و هدفمند** به جای تکرار ایده‌های «کپی» شده و واکنش‌های احساسی است. خانم کاظمی با تأکید بر تجربیات خود در جنبش زنان خارج از کشور و اهمیت **نقد از خود و سیستم‌محور بودن**، به نکات کلیدی در آسیب‌شناسی حرکت‌های پیشین اشاره می‌کند. وی، ناکارآمدی فعالیت‌های صرفاً «شخص‌محور» را متذکر شده و بر لزوم تمرکز بر «خرد جمعی» و محتوای دموکراسی‌خواهانه تأکید می‌ورزد.

شورا در پاسخ، خود را حاصل همین آسیب‌شناسی‌ها معرفی می‌کند و راهکار خود را در ایجاد یک «**پلتفرم سیاسی بی‌طرف**» بر اساس «**پیمان‌نامه هفت ماده‌ای همبستگی**» می‌بیند. این پلتفرم سعی دارد با رفع نگرانی گروه‌ها از دست دادن اعتبار یا زیر سلطه رفتن، فضایی برای همکاری بر پایه اصول مشترک (مانند گفت‌وگو، حقوق انسانی، یکپارچگی سرزمینی، احترام به نظر مخالف، شفافیت، نقدپذیری و همبستگی) فراهم کند. رویکرد شورا بر **مشارکت همگانی شهروندان عادی** تأکید دارد، نه فقط چهره‌های شناخته‌شده، و در این راه، حتی از ابزارهایی مانند «کانال رأی‌گیری» برای دخالت دادن مردم در فرآیند تصمیم‌گیری استفاده می‌کند.

از منظر تحلیلی، این گفتگو نشان می‌دهد که هم شورا و هم خانم کاظمی به ریشه‌های تاریخی و فرهنگی ناکارآمدی اپوزیسیون ایران واقف هستند؛ از جمله **اتکا به رهبران کاریزماتیک، عدم پذیرش مسئولیت فردی و جمعی، و آسیب‌های ناشی از تضعیف علوم انسانی**. شورا تلاش می‌کند با تغییر پارادایم از «چه باید کرد؟» به «**تو چکار می‌توانی بکنی؟**» و ایجاد یک چارچوب عملیاتی شفاف و پاسخگو، این چرخه‌های معیوب را بشکند و به جای انتظار برای یک «نجات‌دهنده با اسب سفید»، مردم را به مشارکت فعال و مسئولانه در آینده کشور ترغیب کند. چالش اصلی پیش روی شورا، همانند دیگر تلاش‌ها، تبدیل این ایده‌های نظری به اقدام عملی و جلب اعتماد و همکاری گروه‌های متعدد و متنوع در فضای سیاسی ایران است.